

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DRUGA VAZMENA NEDJELJA

**NAKON OSAM DANA
DOĐE ISUS**

12/2022.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANDELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XVI. (2022.), broj 12 (519)
DRUGA VAZMENA NEDJELJA
10. travnja 2022.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovnica:
Ronald Raab, *Neka se ne uznemiruju srca vaša*,
<https://www.progressiveinvolvement.com>

TRAVANJ

DRUGA VAZMENA NEDJELJA,
Ned 24. **Bijela**
Nedjelja Božjeg Milosrđa

Pon. 25. **Marko evanđelist**

Uto. 26. Julije, Stanislav, Višnja

Sri. 27. Ozana Kotorska, Euzebije, Jakov

Čet. 28. Ljudevit de Monfort, Petar Chanel

Pet. 29. Katarina Sijenska, Kata, Sever

Pio V. papa

Sub. 30. Obljetnica pogubljenaja Petra
Zrinskoga i Frana Krste Frankopana

MEDITACIJA Osjetilna vanjska strana	3
SLUŽBA RIJEČI ČITANJA Nakon osam dana dođe Isus.	4
HOMILIJA Dodir	8
KATEHEZA Blagdan Božjeg milosrđa Mali vjeronomučni leksikon	10
UZ SPOMENDAN Marko evanđelist	15
NAŠI POKOJNI	16

Osjetilna vanjska strana

Uskrs nije samo unutarnje, duhovno zbivanje. Ono ima vanjsku i opipljivu stranu, ljudski zamjetljivu jeku.

Kako naše Evanđelje pripovijeda, nakon prvoga susreta Uskrstli najednom govori o oprštanju grijeha. To oprštanje grijeha je poslanje „uskrstnih“ ljudi. Uskrstnuli povjerava svojima vlastito poslanje koje je primio od Oca. Oni trebaju nastaviti pomirenje između Boga i ljudi. Dok pomiruju ljude s Bogom, čine ono što je on činio. Tamo gdje to čine obnavlja se stvaranje, a tamo gdje to ne čine, ostaje ono staro. Na tome se temelji važnost Uskrsta za nas kršćane. Ono se ne zbiva kao predstava neke nebeske drame.

Ustajanje i izlazak iz zapletenosti straha događa se na kršćanima samima. Uskrs, iako događaj u nutrini, nije puka ideja, nego stvarnost, koja ide do kraja. Jer, što bi moglo biti ono krajnje ako ne da se zlu oprštanjem oduzme moć.

To je povjerenje učenicima, pa, dakle, i nama danas. To iskustvo ćemo imati i prenositi dalje ako se budemo držali onoga što je Uskrstli savjetovao sumnjičavom Tomi.

Služba riječi 295/19

Druga nedjelja po Uskrstu, nedjelja je Božjeg milosrđa. Ranije ovu nedjelju poznavali smo kao „bijelu nedjelju“ obzirom da su u ranoj Crkvi na taj dan novokrštenici odlagali bijele haljine. Ali nije važno ime već sadržaj. Svaka nedjelja je zapravo „bijela nedjelja“, jer nas podsjeća na dostojanstvo našeg kršćanstva, i svaka nedjelja je „nedjelja Božjeg milosrđa“ jer svjedoči o Božjoj ljubavi.

Nedjelja Božjeg milosrđa blagdan je novijeg datuma. Papa Ivan Pavao II. u Rimu je, 30. travnja 2000., proglašio svetom sestru Faustinu Kowalsku i tom prilikom je cijelom svijetu objavio blagdan Božjeg milosrđa.

Sveta Sestra Faustina je u privatnoj objavi, od samog Gospodina Isusa dobila nalog da prva nedjelja po Uskrstu bude blagdan Božjeg milosrđa. Milosrđe je spremnost da s osobom koja pati stupimo u jedinstvo.

Takva je bila i takva je i danas Isusova ljubav prema nama.

Prvo čitanje: Dj 5, 12-16

Povećavalo se mnoštvo onih što vjerovahu.

Čitanje Djela apostolskih

Po rukama se apostolskim događala mnoga znamenja i čudesa u narodu. Svi su se jednodušno okupljali u trijemu Salomonovu. Nitko se drugi nije usuđivao pridružiti im se, ali ih je narod veličao. I sve se više povećavalo mnoštvo muževa i žena što vjerovahu Gospodinu tako da su na trgove iznosili bolesnike i postavljali ih na ležaljkama i posteljama ne bi li, kad Petar bude prolazio, bar sjena njegova osjenila kojega od njih. A slijegalo bi se i mnoštvo iz gradova oko Jeruzalema: donosili bi bolesnike i opsjednute od nečistih duhova, i svi bi ozdravljali.

Riječ Gospodnja

Tijekom uskrsnog vremena umjesto starozavjetnih čitanja, dolaze ulomci iz Djela apostolskih koji govore o djelovanju uskrslog Isusa u Crkvi. U tom ulomku nalazi se sažetak onoga što čini Crkvu, tj. govor je o znakovima koji označavaju Crkvu. Gdje su ti znakovi vidljivi, tu je i Crkva, gdje njih nema, teško je govoriti o Crkvi. Prva oznaka je apostolsko učenje. Zadaća prve kršćanske zajednice bila je prenijeti nauk koji su primili. Trajna zadaća je propovijedati evanđelje, tj. život i djelo Isusa Krista i u svjetlu toga oblikovati svoj život. Druga oznaka je zajedništvo, koje ima dvije dimenzije, vertikalnu i horizontalnu. Prva je zajedništvo života s uskrslim Kristom. A druga je zajedništvo dobara. Prvi kršćani su opisani kao oni kojima je sve bilo zajedničko. Stoga ako obje dimenzije nisu uključene, ne može se govoriti o zajedništvu, kao bitnoj oznaci Crkve. Treća oznaka je lomljenje kruha - bez kojeg nema Crkve. Euharistija je anticipacija mesijanske gozbe. I četvrta oznaka je molitva. Crkva koja ne molí nije Crkva. Osobni molitveni život je bitno obilježje kršćanske zajednice.

Otpjevni psalam: Ps 118, 2-4.22-27a

Zahvalujte Gospodinu jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova!

Neka rekne dom Izraelov:
„Vječna je ljubav njegova!“
Neka rekne dom Aronov:
„Vječna je ljubav njegova!“
Svi koji se Gospodina boje neka reknu:
„Vječna je ljubav njegova!“
*****

Kamen koji odbaciše graditelji
postade kamen zaglavni.
Gospodnje je to djelo:
kakvo čudo u očima našim!
Ovo je dan što ga učini Gospodin:
kličimo i radujmo se njemu!
*****

Gospodine, spasenje nam daj!
Gospodine, sreću nam daj!
Blagoslovjen koji dolazi u ime Gospodnje!
Blagoslivljamo vas iz doma
Gospodnjega!
Bog je Gospodin,
on nas obasjava!
*****

Psalam je isti onaj koji se pjeva u uskrsnoj noći i na dan Uskrsa. Dok riječi psalma govore o milosnom djelu koje je Gospodin učinio za izraelsku zajednicu obnovivši ih nakon iskušenja i ponovne obnove Hrama, na usnama kršćanske zajednicu u riječima ovog psalma pronađemo potpuno novo značenje. U svjetlu Uskrsa potrebno je otkriti još više iskrenosti i istinitosti kršćanskih zajednica koje u Uskrslom prepoznaju kako je „vječna ljubav Gospodinova“.

Poziv na pohvalu Božjoj ljubavi u ovom psalmu upućen je trima skupinama. Prva je dom Izraleov koja se ovdje odnosi na narod isključivši svećenike. Druga su skupina stoga svećenici, Sinovi Aronovi, što upućuje na hramsko bogoslužje kao prirodni ambijent pjevanja psalma. A treća su skupina svi koji se boje Gospodina što se u biblijskom načinu izražavanja odnosi na prozelite, to jest nežidove koji vjeruju u jednoga Boga i njegovu objavu izabranom narodu.

Drugo čitanje: Otk 1, 9-11a. 12-13. 17-19

Mrtav bijah, a evo živim u vijeke vjekova.

Čitanje Otkrivenja svetoga Ivana apostola

Ja, Ivan, brat vaš i suzajedničar u nevolji, kraljevstvu i postojanosti, u Isusu: bijah na otoku zvanu Patmos radi riječi Božje i svjedočanstva Isusova.

Zanijeh se u duhu u dan Gospodnj i začuh iza sebe jak glas, kao glas trublje. Govoraše:

„*Što vidiš, napiši u knjigu
i pošalji sedmerim crkvama.*“

Okrenuh se da vidim glas koji govoraše sa mnom. I okrenuvši se, vidjeh sedam zlatnih svijećnjaka, a posred svijećnjaka *netko kao Sin Čovječji, odjeven u dugu haljinu, oko prsiju opasan zlatnim pojasom.*

Kad ga vidjeh, padoh mu k nogama kao mrtav. A on stavi na me desnicu govoreći:

„*Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji, i Živi! Mrtav bijah, a evo živim u vijeke vjekova te imam ključe Smrti, i Podzemlja. Napiši dakle što si video: ono što jest i što se ima dogoditi poslije.*“

Riječ Gospodnja

Kniga Otkrivenja dijeli se na dva dijela. Prvi dio sadrži proslov i viđenja koja je Ivan vido na zemlji, a drugi dio donosi viđenja koja su mu pokazana na nebu.

Današnje drugo čitanje donosi odlomak iz prvog dijela Knjige otkrivenja u kojem je opisano i prvo Ivanovo viđenje. No prije opisa samoga viđenja tekst ističe da se Ivan nalazi na otoku Patmosu u progonstvu radi Isusa po čemu je suzajedničar u patnji s ostalim vjernicima, te daje viđenje o kojem govori doživio u dan Gospodnji. To je prva poznata upotreba toga pojma u kršćanskoj literaturi, a odnosi se na prvi dan u tjednu kada se okuplja kršćanska zajednica na slavlje Isusova uskrsnuća. Tako i činjenica da je Ivan doživio viđenja u dan Gospodnji označuje da je kršćansko zajedništvo prvi kriterij vrednovanja osobnih ili privatnih objava. One naime onoliko vrijede (što se redovito poklapa i s njihovom autentičnošću) koliko pridonose rastu kršćanske zajednice. U prvom Ivanovu viđenju to je izraženo na poseban način. On najprije čuje glas, a potom vidi sedam svijećnjaka i posred njih стојi netko kao Sin čovječji.

Što uz pisma koja Ivan mora napisati svakoj od sedam crkava poručuje ovo viđenje?

Radi se o viđenju koje se događa na zemlji. Ondje se nalazi sedam svijećnjaka koje simboliziraju sedam crkava. Stoga se viđenje odnosi na zemaljsku, putujuću Crkvu. Broj sedam u biblijskoj simbolici označava puninu te se u ukupnosti od sedam svijećnjaka misli na Crkvu u cjelini, dok svaki pojedini svijećnjak označuje njezino ostvarivanje u pojedinim mjesnim ili drugim crkvenim zajednicama. U svakom slučaju posred tih svijećnjaka стојi Sin Čovječji koji označava Kristovu prisutnost u Crkvi ovdje i sada. On nije prisutan samo u nebeskoj slavi da bi ondje čekao one koji će mu se pridružiti, nego je, prema vlastitim riječima, prisutan gdje god su dvojica ili trojica sabrana u njegovo ime.

Evanđelje: Iv 20, 19-31

Nakon osam dana dođe Isus.

Čitanje svetoga Evanđelja po Ivanu

Uvečer toga istog dana, prvog u tjednu, dok su učenici u strahu od Židova bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im: „Mir vama!“ To rekavši, pokaza im svoje ruke i bok. I obradovaše se učenici vidjevši Gospodina. Isus im stoga ponovno reče: „Mir vama! Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas.“ To rekavši, dahne u njih i kaže im: „Primite Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.“

Ali Toma zvani Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bijaše s njima kad dođe Isus. Govorili su mu dakle drugi učenici: „Vidjeli smo Gospodina!“ On im odvrati: „Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati.“

I nakon osam dana bijahu njegovi učenici opet unutra, a s njima i Toma. Vrata bijahu zatvorena, a Isus dođe, stade u sredinu i reče: „Mir vama!“ Zatim će Tomi: „Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran, nego vjeran.“ Odgovori mu Toma: „Gospodin moj i Bog moj!“ Reče mu Isus: „Budući da si me video, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!“

Isus je pred svojim učenicima učinio i mnoga druga znamenja koja nisu zapisana u ovoj knjizi. A ova su zapisana da vjerujete: Isus je Krist, Sin Božji, i da vjerujući imate život u imenu njegovu.

Riječ Gospodnja

Evangelje opisuje dva ukazanja: kod prvog Toma nije bio prisutan, dok je kod drugog on jedna od središnjih figura. Oba ukazanja imaju nekoliko sličnih detalja: oba se događaju prvog dana u tjednu; oba puta su vrata zaključana; oba puta Isus upućuje pozdrav mira; oba puta im skreće pozornost na svoje rane. I svi ti detalji imaju teološko značenje. Uskrsnuće se dogodilo prvog dana u tjednu. Ulazak kroz zatvorena vrata pokazuje uskrsnu narav Isusova tijela, koje ne podliježe materijalnim zaprekama. Pozdrav mira, uz uobičajeno značenje, jest i molitva za eshatološki blagoslov. Skretanje pozornosti na svoje rane dokaz je da se radi o raspetom Isusu koji je sada uskrsnuo. Evanđelje postavlja pitanje: kako je moguće vjerovati u uskrslog Isusa ne vidjevši njegovo poslijesuskrsno bivstvovanje. Odgovor koji donosi taj prizor je znakovit: čak ako netko i vidi uskrslog Isusa, to nije jamstvo vjere, kao što je u početku bio slučaj s Tomom. U Tominu slučaju vjera dolazi nakon što je čuo Isusove riječi - riječi koje su njemu osobno bile upućene. I čini se da je to slučaj s mnogima. Tek kad čovjek osobno, u svojoj nutrini čuje glas, upućen njemu osobno, tek tada dolazi do vjere. Toma je bio sretnik jer mu je riječi uputio sam Isus Krist. Ljudi današnjeg vremena se moraju zadovoljiti činjenicom da im riječ Božja dolazi preko apostolskih nasljednika.

DODIR

Od svih osjetila koja imamo prvi se razvija dodir. Nastaje već u majčinoj utrobi. Nije širok i bogat poput drugih osjetila, ali sva druga osjetila iz njega proizlaze. Ne zapaža sve poput vida i ne čuje sve poput sluha, ali ipak dodir je najhitniji za život i komunikaciju. Očima možemo gledati i ušima slušati, a da ne budemo viđeni i da nas nitko ne čuje. S dodirom je drukčije. Ono što dotičemo i nas to dotiče. Zato stvara veću blizinu nego druga osjetila.

Slično je i s vjerom. Vjerovati ne znači čuti i vidjeti. Ali po vjeri možemo dotaknuti Boga i on može dotaknuti nas. Po vjeri ulazimo u zajedništvo s njim, a odatle dolaze promjene. Sve znanje i zapažanje ne može nas toliko oduševiti za ljubav kao vjera u Boga. Zato je vjera bogatstvo, a humanizam i solidarnost nisu dovoljni. Vjera je ponizna, skrovita i skrivena, ali važna, snažna i čudesna. Vjera otvara sva vrata. Osvjetjava one koji su u mraku. Grije one koji su mlaki. Grli one koji su sami. Moćnim i blagim riječima dodiruje i mijenja kamena srca.

Ako ne dotaknem

Učovjekovoj je prirodi duboko upisana potreba za istinom. Ali je jednako toliko čovjeku važna izvjesnost, sigurnost naviještene istine. Te su dvije potrebe međusobno povezane. Odnosno, one traže reciprocitet. To znači da osoba traži razmjer istine i izvora njezine izvjesnosti: što je istina za život čovjeka važnija i dalekosežnija, to će njegov zahtjev za sigurnošću biti veći. Aktualnim narativom rečeno čovjek je kritično biće. Taj suodnos i ljudsku kritičnost dobro nam predočuje apostol Toma u današnjem Evandželju. On je jednostavno trebao vrhovni autoritet za prihvatanje istine uskrsnuća. Atribut „Nevjerni“, koji mu je pripisala tradicija, ne pogoda srž stvari, ako mu se ne pristupi na spomenuti način.

Na vijest da je Isus uskrsnuo, a koju im donose tamo neke žene, Toma je nevjeren i vjeran jednako koliko i svi drugi apostoli s Petrom na čelu. Petar i Ivan imali su potrebu trčati na grob. Kleofa i prijatelj na putu u Emaus nisu povjerovali riječima, trebali su dublji uvid da bi se vratili s puta zacrtanog prije uskrsnuća.

Zar i mi u naše dane ponekad ne tražimo vjerodostojnije svjedočanstvo uskrsnuća od ovakvih i sličnih riječi s propovjedaonice? I to s pravom! Tražimo i trebamo potvrdu u našim životnim okolnostima. Pokušavamo iščitati tragove Božje volje u svjetlu Isusova uskrsnuća u povijesnim događajima. Pri tome je veoma bitno ne previdjeti cjelinu Božje objave i svetopisamskih riječi. Možda će nekima iznenadjuće i pomalo sablažnjivo zvučati riječi svetoga Pavla Korinćanima kada im piše: „Ako se samo u ovom životu u Krista ufamo, najbjedniji smo od svih ljudi.“ (1 Kor 15,19). Kako deprimirajuće zvuče riječi „najbjedniji smo od svih ljudi“, a zbiljaj e to tako ukoliko smo ostali na razini prirodne religioznosti i utopijske potrebe za spasenjem. Ukoliko smatramo da je glavna svrha i smisao Isusova spasenja naša ovozemaljska dobrobit i ugoda. Ovo izvješće u Prvoj poslanici Korinćanima najstariji je biblijski zapis o Isusovu uskrsnuću. I upravo zato što je Pavao svjestan posebnosti i dalekosežnosti događaja uskrsnuća on mirno Korinćanima može napisati: „Ako se samo u ovom životu u Krista ufamo, najbjedniji smo od svih ljudi.“ Samo nekoliko redaka prije u ovom istom izvještaju također im je poručio: „Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša.“ Pavao je znao novost uskrsnuća koja prelazi u vječnost, ali također da mjesto događanja ostaju naše životne okolnosti po ovozemaljskim ranama, odnosno kušnjama. I da je uskrsnuće ona referentna ili stožerna točka na kojoj sve počiva ili bez koje sve pada.

Gospodin moj i Bog moj

Kao vjernici koji vjeruju Božjoj riječi, a ne ostajemo samo na prirodnoj religioznosti, i uskrsnuću što slijedi nakon rana na rukama, nogama i boku, odnosno našim životnim kušnjama, upitajmo se kada smo i gdje bili Toma. Što smo to poduzeli da bi osnažili svoju vjeru u uskrsnuće? Gdje tražimo potvrdu i iz čega crpimo značenje uskrsnuća? Poznajemo li objavljenu biblijsku riječ? Postoje li i danas neki prazni grobovi s povojima i rupcem? Neki Emaus gdje bismo uz večeru susreli Uskrsloga u bližnjemu? Zašto se uopće poput Tome uputiti na takvo istraživanje?

Zbog onoga najvažnijeg: naše osobne vjere! Samo u osobnoj vjeri možemo pasti ničice i sa svetim Tomom uskliknuti: „Gospodin moj i Bog moj!“

Toma se predao, prepustio. Ne piše je li i dalje imao potrebu staviti prst u ranu i šaku u bok i je li dotaknuo tijelo Uskrsloga. Nije to toliko ni važno. Očito se prepustio, ne više svojim osjetilima nego Kristu. To daje duboki smisao i našim susretima s Gospodinom u svitim otajstvima, u svetoj pričesti: „Uđi k meni Gospodine ako kod mene i nije baš sređeno. Svrati se, barem usput, ako i nisi direktno pozvan. Kaži neku riječ, makar ti se zaboravim obratiti.“

Eugeniusz Kazimirowski, *Milosrdni Isus*,
Prva slika Milosrdnog Isusa iz 1934.

Nedjelja Božjeg Milosrđa

Izvor milosti za sve ljudе

Ujubilarnoj 2000. godini papa Ivan Pavao II. kanonizirao je sv. Faustinu Kowalsku, poljsku redovnicu Družbe Sestara Majke Božjeg Milosrđa, i istodobno je proglašio u Katoličkoj crkvi blagdan Božjeg Milosrđa, koji je sam Isus zahtijevao u objavama spomenute svetice. Na taj dan svaka osoba može primiti potpuni oprost pod redovitim uvjetima (sakrament isповиједи, sv. pričest, molitva na nakanu za Svetoga oca).

Zašto u Crkvi blagdan Božjeg Milosrđa?

Blaženi Mihael Sopoćko, isповједnik sv. Faustine i ostvaritelj svih Isusovih molbi izrečenih redovnicu, obrazlaže nužnost slavljenja Božjega Milosrđa u liturgiji na prvu nedjelju iza Uskrsa. Smatra da se danas u svijetu niječe postojanje Boga i zato pada moral, osjećaj pravednosti i odgovornost za počinjena djela. U stvarnosti gomilanja grijeha čovjeku je nužno približiti Boga u njegovu najvećem primatu, a to je njegovo neizrecivo milosrđe, jer ta istina raspršuje ljudsko nepovjerenje prema svom Stvoritelju. Sam je Isus rekao sv. Faustini: "Ja želim da blagdan Milosrđa postane utočište i zaklon svim dušama, posebno jadnim grešnicima." "Usprkos mojoj gorkoj muci, propadaju duše. Dajem im posljednje sidro spaša. To je svetkovina mogu milosrđa."

Izvor milosti za sve ljudе

Ujubilarnoj 2000. godini papa Ivan Pavao II. kanonizirao je sv. Faustinu Kowalsku, poljsku redovnicu Družbe Sestara Majke Božjeg Milosrđa, i istodobno je proglašio u Katoličkoj crkvi blagdan Božjeg Milosrđa, koji je sam Isus zahtijevao u objavama spomenute svetice. Na taj dan svaka osoba može primiti potpuni oprost pod redovitim uvjetima (sakrament isповиједи, sv. pričest, molitva na nakanu za Svetoga oca).

Zašto blagdan na Bijelu nedjelju?

Blaženik smatra da je slavljenje blagdana Božjeg Milosrđa u liturgiji odgovor na duhovne potrebe vjernika Katoličke crkve, koja je uvijek crpila istinu iz Božje Objave, koju je stavljala pred oči vjernika kao uzor za nasljedovanje i u službi opravdanja i posvećenja. Isus je inzistirao da se ovaj blagdan slavi na prvu nedjelju iza Uskrsa. Bl. M. Sopoćko vidi u tome tijesnu povezanost vazmenih otajstava s ovim blagdanom. Kaže da na završetku vazmene osmine trebamo gledati na ova otajstva kroz prizmu milosrđa. Taj je dan za nas prilika da na osobit način zahvalimo za mogućnost spasenja po Kristovoj muci i uskrsnuću. Do dandanas prvu nedjelju iza Uskrsa zovemo Bijelom nedjeljom. Razlog je taj što su u prvima stoljećima Crkve novokrštenici nosili bijelu odjeću od dana svog krštenja (Velika subota) do prve nedjelje iza Uskrsa, a s njom je završavala uskrsna osmina. Zato je liturgija Bijele nedjelje ukazivala na sakrament krštenja, a liturgija Riječi na sakrament isповijedi. Po njima Krist upisutnjuje Pashu prema svakom čovjeku, i zato su sakramenti razlog slavljenja Božjeg Milosrđa koje je objavljeno o otkupljenju čovjeka. Čin Kristova otkupljenja nikako se ne može odvojiti od djela milosrđa. Duhovnik sv. Faustine tvrdi da je Crkva na Veliki petak zauzeta razmatranjem Kristove muke i smrti, a na sam Uskrs raduje se Gospodinovoj pobjedi

Stanislaw Batowski, *Milosrdni Isus*, slika Milosrdnog Isusa iz 1943.

nad svakim zlom te nema ovih dana dovoljno prostora za izražavanje veličine Božjeg Milosrđa kao glavnog motiva Otkupljenja. Nema ovdje također mjesta da možemo dostatno zahvaliti Milosrdnom Isusu za ustanovljenje svetih sakramenata po kojima se događa naše otkupljenje.

Adolf Hyla, Milosrdni Isus,
Najpoznatija slika Milosrdnog Isusa iz 1943.

Koji su plodovi slavljenja blagdana?

Isus je rekao tajnici svoga milosrđa: "Tog dana otvorena je nutrina mojeg milosrđa, izlijevam cijelo more milosti na duše koje se približe k izvoru moga milosrđa. (...) Neka se nijedna duša ne boji približiti k meni, pa makar njezini grijesi bili crveni kao skrlet. Moje milosrđe je tako veliko da ga u cijeloj vječnosti ne može proniknuti nijedan razum, ni ljudski niti anđeoski."

Bl. M. Sopoćko kaže da će slavljenje blagdana Božjeg Milosrđa donositi sljedeće plodove kod osoba koje ga budu slavile: vlastito posvećenje (spoznaja Boga Milosrđa vodi do kršćanske savršenosti), obraćenje grešnika (napose onih koje sumnjaju o svom spasenju), pobuđuje pouzdanje u Božje Milosrđe i njegovo nasljedovanje, potiče na zahvaljivanje za obilje primljenih Božjih milosti.

Kako svečano proslaviti blagdan?

Milosrdni Isus je molio da se pripremamo za taj blagdan devetnicom - moleći krunicu Božjeg Milosrđa, koja počinje na Velik petak. Sam je Isus izdiktirao nakane: za grešnike, svećenike i Bogu posvećene osobe, pobožne i vjerne duše, pogane i one koje ga još ne znaju, heretike i odijeljenu braću, djecu i ponizne duše, štovatelje Božjeg Milosrđa, duše u čistilištu i ohladnjele duše. Bl. M. Sopoćko vidi složenost tih nakana s molitvama liturgije Velikog petka.

Isus želi da uronimo cijelo čovječanstvo u "more njegova milosrđa".

Bilo bi poželjno, po Isusovim riječima upućenim sv. Faustini, da se na taj dan izloži za javno štovanje slika Milosrdnog Isusa, a svećenici propovijedaju o njegovu velikom i nedokučivom milosrđu. Osobno sam uvjereni da niti sam sv. Antun Padovanski ne bi odolio Isusovim molbama kad se radi o navještanju neizmjerne Božje ljubavi čovječanstvu koje gubi nadu i smisao svoga života.

Čin posvete Milosrdnome Isusu iz "Dnevnika" sv. Faustine

Premilosrdni Isuse, tvoja je dobrota neizmjerna. Pouzdajem se u tvoje milosrđe, koje prožima sva tvoja djela. Potpuno ti se predajem i želim živjeti i težiti k savršenosti. Želim širiti tvoje milosrđe, vršeći djela milosrđa, a posebice se moliti za svećenike, za obraćenje grešnika, želim strpljivo podnosići protivštine i oprashtati drugima. Želim tješiti i pomagati siromašnima i bolesnima. Ti me čuvaj i brani, budući da se bojam svoje slabosti, ali pouzdajem se u tvoje milosrđe. Neka cijeli svijet upozna tvoje beskrajno milosrđe, u nj se pouzdaje i slavi ga u vijeke vjekova. Amen.

Čin posvete svijeta Božjemu Milosrđu Ivana Pavla II.

Bože, Oče milosrdni, ti si nam svoju ljubav objavio po svome Sinu Isusu Kristu, ti izljevaš na nas Duha Svetoga Tješitelja. Tebi Oče, povjeravamo sudbinu svijeta i svakoga pojedinog čovjeka. Smiluj se nama grešnim, izlječi našu slabost i odagnaj svako zlo od nas. Dopusti, Oče, da svaki stanovnik zemlje iskusi tvoje milosrđe i da u tebi, Trojedini Bože, uvijek pronalazi izvor nade i smilovanja. Vječni Oče, po muci i uskrsnuću tvoga Sina, molimo te, budi milosrdan nama i cijelome svijetu. Amen.

Krunica Božanskoga Milosrđa

Moli se ovako:

Oče naš - Zdravo Marijo - Vjerovanje

Slijedi pet desetica

Na velika zrnca:

- Vječni Oče, prikazujem ti Tijelo i Krv, Dušu i Božanstvo tvoga preljubljenoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista,
- kao zadovoljštinu za grijeha naše i grijeha cijelog svijeta.

Na mala zrnca (deset puta):

- Po pregorkoj muci Isusovoj,
- budi milosrdan nama i cijelome svijetu.

Na kraju krunice doda se tri puta:

- Sveti Bože, Sveti jaki Bože, Sveti besmrtni Bože,
- smiluj se nama i cijelome svijetu.

Mali vjeronaučni leksikon

Liberalizam

Liberalizam, (lat. *liberalismus*), svjetonazorni, politički i gospodarski sustav koji ističe individualnu slobodu, jednakost pred zakonom i slobodno poduzetništvo. Nastao je u XIX. st. kao ishod prosvjetiteljstva, prevlasti građanske klase i industrijske revolucije.

Politički liberalizam ide za što većom nezavisnošću zakonodavne i sudske vlasti od izvršne te nastoji građanima osigurati što veća jamstva protiv autoritarne države. Javlja se u XVIII. st. u Engleskoj i SAD-u, a nakon Francuske revolucije (1789.) širi se po ostalim europskim državama.

Gospodarski liberalizam ide za ukidanjem gospodarskih funkcija države, za neograničenim privatnim poduzetništvom i slobodnim tržištem.

Svjetonazorni liberalizam ide za slobodom savjesti, svjetonazora i dokidanja konfesionalne države i državne crkve. Posljedica je toga desakralizacija društva i njegova laicizacija. Za svjetonazorni ili filozofski liberalizam karakterističan je *naturalizam* (čovjek je po svojoj naravi dobar), *racionalizam* (odbacivanje svake spoznaje koja razumu nije očita), *optimizam* (vjera u znanstveni i civilizacijski napredak i mogućnost organizirane sreće) i *individualizam* (čovjek je dovoljan sam sebi i upućen na se). Tim svojim stavovima te naglašenim antiklerikalizmom koji je prešao u pravu antireligioznost, liberalizam je u XIX. st. izazvao oporbu kršćanskih crkava, ali na različit način. Protestantizam je donekle bio duhovno nadahnute liberalizmu pa je *liberalna teologija* nastojala uskladiti kršćansku poruku s modernim svijetom i liberalnim društvom. Pravoslavlje je gotovo ostalo izvan utjecaja liberalizma, premda se u ruskom pravoslavlju XIX. st. odjek liberalizma osjećao u sporu slavenofila i zapadnjaka. Ruska religijska misao s kraja XIX. i početkom XX. st. bit će kritična i prema ruskom samodržavlju i prema komunizmu, ali nikad dokraj neće prihvatići zapadni građanski liberalizam. U katolicizmu se stav prema liberalizmu kretao od pokušaja prilagodbe (F. La Mennais), papinskih osuda (Pio VII., Leon XII., Grgur XVI., Pio IX., Pio X.) u XIX. st., otvorenosti prema modernom svijetu (Drugi vatikanski koncil) do kritike negativnih posljedica liberalizma (politička teologija, teologija oslobođenja).

Liberalna teologija

Liberalna teologija, u protestantizmu, teološki smjer u XIX. i XX. st. koji je nastojao uskladiti kršćansku poruku s modernim svijetom i građanskim liberalizmom. Dogmama i njihovoj povijesnosti suprotstavio je pijetizam, moralizam i subjektivnu egzistencijalnu vrijednost tradicionalnih kršćanskih iskaza. Naziva se i teološkim liberalizmom. Glavni su predstavnici:

toga teološkog smjera u XIX. st. F. Schleiermacher, D. F. Strauss, F. Ch. Bauer, E. Troeltsch, A. Ritschl, a u XX. st. O. Rudolf, R. Bultmann i P. Tillich.

Marko evanđelist

25. travnja

Sveti Marko, evanđelist i mučenik, vjerni pratitelj apostola Petra i Pavla, rođio se u Jeruzalemu oko godine 10. Prema Djelima apostolskim ime mu je bilo Ivan, zvan Marko. Bio je sin Marije u čijoj se kući okupljala prva kršćanska jeruzalemska zajednica. Smatra se da je on onaj mladić koji je pobegao bez odjeće kad je Isus uhvaćen (Marko, 14, 51-52). Bio je nećak Barnabe, s kojim je pratio apostola Pavla na prvom putovanju, a nakon toga je s Barnabom djelovao na Cipru. Posebno je vezan uz svetog Petra, koji ga naziva „moj sin Marko“.

Prema tradiciji, boravio je s Petrom u Rimu, gdje je prema njegovim propovijedima napisao svoje evanđelje, najkraće i vjerojatno najstarije od 4 evanđelja, nastalo prije 70. godine. Marko je pučki pripovjedač koji zbori jasno, jednostavno i sažeto. Zaustavlja se na dragocjenim pojedinostima kojih kod ostalih evanđelista ne nalazimo.

Prema legendama, djelovao je na jadranskoj obali, u Libiji i Aleksandriji, gdje je osnovao kršćansku zajednicu, bio njezin prvi biskup i umro kao mučenik oko godine 68.

Njegove kosti pronašli su 828. mletački trgovci i prenijeli ih u Veneciju. Sveti Marko postao je zaštitnikom grada i Mletačke Republike, a Mlečani su mu izgradili veličanstvenu baziliku.

Obično ga prikazuju s lavom. Legendarni prizori iz njegova života često su prikazani u likovnoj umjetnosti, a ističe se niz mozaika iz XIII. stoljeća u kapeli Zeno, u crkvi svetog Marka u Veneciji.

U hrvatskim krajevima svetom Marku posvećene su dvije katedrale, u Korčuli i u Makarskoj, a u Zagrebu, na Griču, drevna crkva svetog Marka postala je simbolom Gornjeg grada i vezana je za mnoga zbivanja u povijesti hrvatskog naroda.

Zazivaju ga u slučajevima okorjelosti i nekajanja, kod uboda kukaca, gušavosti, bolesti i izraslina na vratu, a zaštitnik je odvjetnika, pravnika, javnih bilježnika, zarobljenika, zatvorenika, staklara, vitražista, lavova, Egipta, te mnogih biskupija, naselja, župa i crkava diljem svijeta i hrvatskih krajeva

<https://www.velecasnisudac.com/>

NAŠI POKOJNI

ANTON STIPETIĆ,

PU karlovačka, u službi, Ogulin, 24. travnja 1995.

STJEPAN ZEBIĆ,

PU brodsko - posavska, Bodegraj, 25. travnja 1996.

IRFAN RAMOVIĆ,

PU primorsko - goranska, Južno bojište, 28. travnja 1992.

DRAGAN MANDIĆ,

PU zagrebačka, Velebit, 28. travnja 1993.

ŽELJKO KRAJCAR,

PU osječko - baranjska, Budimci, 29. travnja 1995.

POČIVALI U MIRU!